

her alene, tillade mig at tage Forslaget tilbage, forbeholdende mig altsaa at indbringe et Lovforslag her i Thinget, som indeholder den samme Tanke udførligere, for et større Omraade, idet jeg i Dvrigt glæder mig over, at Regjeringen ikke har havt Noget at indvende imod mit Forslag.

Formanden: Forslaget under Nr. 1. til § 20, som er stillet af Folkethingsmanden for Bornholms Amts 1ste Valgfreds, er saaledes taget tilbage; jeg maa spørge, om Nogen optager det.

J. M. Hansen: Jeg optager det.

Justitsministeren: Jeg ønskede blot at gøre den Bemærkning, at det var en ren Forglemmelse, at jeg ikke udtrykkelig udtalte mig om det ærede Medlems Forslag, men jeg tror rigtignok tillige, at Ingen vil have forstaaet denne Forslagets Forbigaaelse, som om jeg paa nogen Maade kunde finde, at dette Forslag egnede sig til Vedtagelse.

J. M. Hansen: Jeg optog Forslaget, dels fordi jeg hørte, at den høitærede Justitsminister ønskede at gøre en Bemærkning om det, men især fordi jeg ønskede at faae Leilighed til at udtale mig angaaende Udstilligt af, hvad den ærede Forslagsstiller i de Foredrag, han har holdt, er fremkommen med. Da jeg kom herhen idag, var jeg meget spændt paa at høre den Motivering, som den ærede Forslagsstiller vilde give af dette Forslag. Han maa vide, og det veed han, at hvad der gaar i den Retning, som hans Forslag antyder, vil hos mange af os og da navnlig hos mig finde en meget stor Sympathi, og han maa altsaa ogsaa vide, at naar vi komme til saadanne Forslag af ham, som vi ikke kunne gaa med til, saa er det ikke, fordi vi ikke sympathifere med Tanken deri, men fordi Forslagets egen Bessaffenhed er en saadan, at vi ikke kunne slutte os til det. Da det ærede Medlem skulde til at motivere sit Forslag, kom han ind paa mange andre Ting, men kom slet ikke til at motivere Forslaget; han strefede derimod ind paa mange andre Gebeter,

omtalte, hvorledes andre Landboforhold helst skulde ordnes, og udtalte sig om, hvorledes visse Mænd, som han sigtede til, havde forsomt deres Pligt, ikke havde gjort, hvad de burde, men havde været partiske for en vis Del af Bondestanden og stødt den anden Del til Side, Alt dette udviklede han meget udførlig, medens jeg sad og ventede paa, at han skulde forklare, hvorledes Forslaget i Praxis lod sig gennemføre. Herom sagde han imidlertid ikke et Ord, og da han kom til Forslaget, sagde han, at han gjerne vilde indrømme, at det havde mange Feil, naar vi blot vilde anerkjende den Tanke, der laa deri. Dette var Alt, hvad jeg hørte om Forslaget. Nu anerkjender jeg fuldstændig den Tanke, der ligger deri, og naar det ærede Medlem er fornøjet dermed, saa skal jeg bevidne ham min fuldkomne Anerkjendelse af denne Tanke, men selve Forslaget laborerer, som han selv ganske rigtig sagde, af Feil, der gjøre, at det slet ikke kan udføres i det praktiske Liv; det er aldeles umuligt at udføre det i det praktiske Liv, og derfor er det, at jeg ikke kan give det min Stemme.

Jeg skal nu gaa over til at udtale mig angaaende Noget af det, som det ærede Medlem saa vidtløftig opholdt sig ved. For det Første kom han til at angribe forskjellige Mænd, som han talte om; men dem vil jeg ikke forsvare, thi disse Mænds Færd og Virksomhed, som han antydede og mente at kunne nedsette, er saa almindelig bekyndt og anerkjendt, at det vilde være at ødsle med Thingets Tid, om jeg ligeoverfor saadanne enkeltstaaende Angreb paa nogen Maade vilde indlade mig paa at godtgjøre, hvor uberettigede og umotiverede de ere; dette er Noget, som disse Mænd fuldstændig kunne hæve sig over. Men naar det ærede Medlem dernæst kom til at sige — og det var et Angreb, haade paa Regjeringen og Rigsdagen siden 1848 —, at den sidste Lov, vi havde faaet til Fordel for den ubemidlede Mand, var Husmandsloven af 1848, saa har han gjort sig skyldig i en kolossal Uvidenhed, i en fuldstændig Uvidenhed. Hvor mange Love kunne vi ikke her nævne, som ere yngre end denne, og som have gjort uhyre Meget i forskjelligt